

Steeds meer inkomen nodig

Auteur(s):
Ger Linden

Verschenen in:
ESB, 88e jaargang, nr. 4419, pagina 551, 14 november 2003

Rubriek:
Statistiek

Trefwoord(en):

Het deel van het inkomen dat huishoudens minimaal noodzakelijk vinden, is in de periode 1991-2001 steeds groter geworden¹. Dat blijkt uit een vergelijking van het feitelijk besteedbare inkomen van huishoudens met het inkomen dat Nederlanders zelf minimaal nodig zeggen te hebben.

In 2001 bedroeg het minimaal nodig geacht huishoudinkomen € 16.600. Sinds 1991 is dit bedrag, gecorrigeerd voor inflatie, toegenomen met

€ 2.400, een stijging van zeventien procent. De stijging van het feitelijk besteedbaar inkomen was minder groot.

De stijging van het minimaal noodzakelijk geacht huishoudinkomen hangt samen met de toename van de vaste lasten. In 1999/2000 besteedden huishoudens hieraan gemiddeld € 8.500. Dat is € 1.100 meer dan in 1990/1991.

Verschillen per huishoudtype

Het inkomen dat alleenstaanden minimaal nodig achten, ligt gemiddeld lager dan dat van eenoudergezinnen. Die hebben weer minder nodig dan paren zonder kinderen. Bij paren met kinderen ligt het niveau van het minimale benodigde inkomen het hoogst. In 2001 bedroeg het minimaal nodig geachte inkomen voor alleenstaanden € 11.700. Eenoudergezinnen hadden naar eigen zeggen minimaal € 1.200 per jaar meer nodig dan alleenstaanden. Het minimaal benodigde inkomen van paren zonder kinderen bedroeg gemiddeld € 18.000. Paren met kinderen hadden naar eigen zeggen € 20.100 nodig. Het minimaal benodigde inkomen kwam in 2001 voor alle huishoudtypen hoger uit dan in 1991.

Lagere en hogere inkomensgroepen

Naarmate huishoudens een hoger inkomen hebben, wordt een hoger bedrag minimaal noodzakelijk gevonden. Huishoudens uit de laagste inkomensgroep hadden een inkomen van minstens € 11.000 per jaar nodig om rond te komen. Huishoudens uit de hoogste inkomensgroep vonden dat ze minimaal € 23.000 nodig hadden.

Tussen 1991 en 2001 nam het minimaal benodigde huishoudinkomen voor alle inkomensgroepen toe. De stijging van het minimaal benodigde inkomen was met twintig procent het grootst in de laagste inkomensgroep. In de hoogste inkomensgroep bedroeg de toename van het noodzakelijk geachte inkomen vijftien procent.

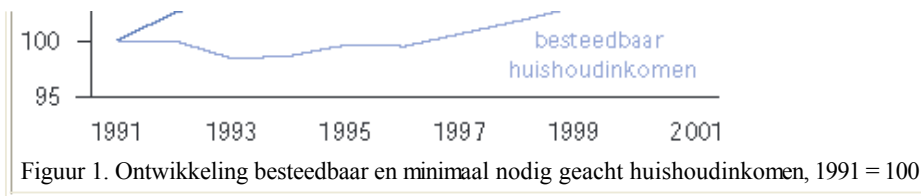
Inkomenstekort

Een op de acht huishoudens ontving in 2001 een netto inkomen dat lager was dan wat men minimaal noodzakelijk vond. Van de huishoudens in de laagste inkomensgroep had ruim een kwart een inkomen dat lager was dan wat minimaal werd geacht. Dit aandeel is vier keer zo groot als bij de hoogste inkomensgroep. Van de eenoudergezinnen vond zo'n dertig procent het feitelijk inkomen ontoereikend. Bij de alleenstaanden was dat achttien procent.

Ger Linden

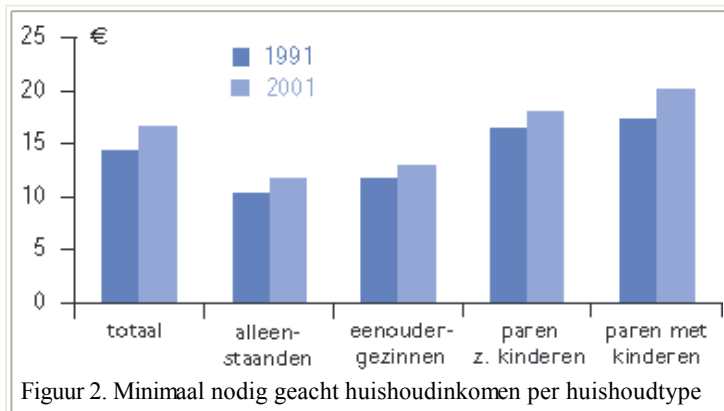
[figuur 1](#)

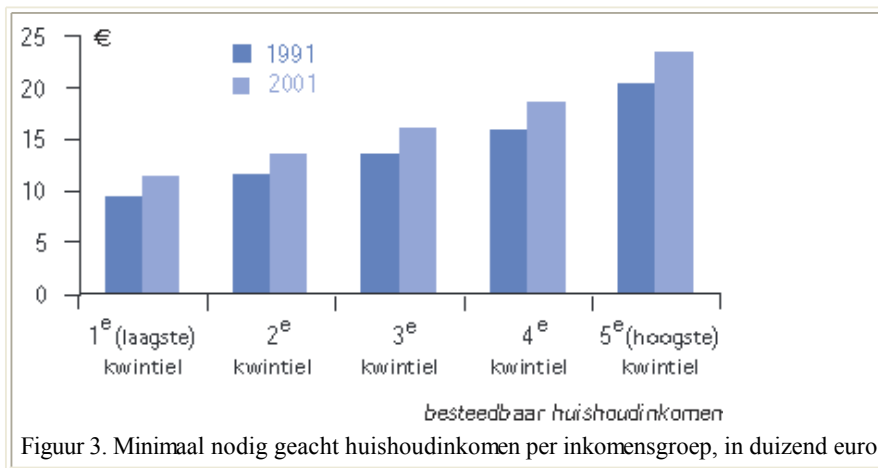
Figuur 1. Ontwikkeling besteedbaar en minimaal nodig geacht huishoudinkomen, 1991 = 100

figuur 2

Figuur 2. Minimaal nodig geacht huishoudinkomen per huishoudtype

figuur 3

Figuur 3. Minimaal nodig geacht huishoudinkomen per inkomensgroep, in duizend euro

1 De gegevens zijn ontleend aan het Sociaal-economisch panelonderzoek van het CBS. Het minimaal nodig geacht inkomen is gebaseerd op de vraag: 'Welk netto-inkomen per maand vindt u in uw omstandigheden voor uw huishouden volstrekt minimaal?'. Het feitelijk besteedbaar inkomen is de som van winst uit onderneming, inkomsten uit arbeid, opbrengsten van vermogen (inclusief eigen woning) en ontvangen overdrachten verminderd met de premies sociale verzekeringen, overige betaalde overdrachten en belastingen. Netto inkomen is het geld dat netto per jaar binnenkomt bij het huishouden. Het gaat om het 'schone' inkomen, dus wat overblijft na belastingen en premies.